

Veselin Vukotić
www.vukotic.net

Gorčina uspjeha

Da li smo narod koji se plaši sopstvenog uspjeha? Da se ne plašimo, zar bi svaki uspjeh, pojedinca i kolektiva, klupski i reprezentativni odmah nakon postignuća bio omalovažavan i oprljan? Kako da se oslobodimo tog sopstvenog straha od sopstvenog uspjeha? Možda i tako što bi učili od onih koji se od uspjeha ne plaše - već ga hrabro postižu na globalnoj pozornici...

U ehu velikih uspjeha naših sportista - titula klupskog evropskog šampiona u ženskom rukometu, olimpijskih vaterpolista, rukometašica, Furtula, Vukovička, streljaštvo,... - skoro da nije primjećeno ono što se desilo na utakmici reprezentacija Poljske i Crne Gore. Prije svega, desila se još jedna sjajna igra naših rukometašica, te naše "rukometne Barselone", desilo se još jedno ispunjenje srca onih koji su gledali utakmicu... Ali, bilo je i gorčine... Na toj utakmici su se od podgoričke publike opraštale dvije rukometašice - Bojana Popović i Maja Savić. Istina, igraće za reprezentaciju na Olimpijskim igrama. Manje od 3000 gledalaca! Svima je žao što se lagano opraštamo od dvije sjajne rukometašice, od dva stuba našeg današnjeg rukometa, i što je najvažnije dva velika čovjeka! Mnogima u sali je bilo još žalije da sala nije bila puna, što se nije tražilo „mjesto više“... Što mnogo više ljudi iz glavnog grada nije osjetilo ličnu unutrašnju potrebu da pozdravi ove dvije zaslužne sportistkinje, ali i da pozdravi reprezentaciju svoje države koja se izborila za Olimpijske igre i Evropski šampionat!... Što je razlog? Naš menatlitet?... Ili naša kratkovidost?... Ili naša nekultura? Ili duhovna nezrelost... Ravnodušnost kukavičluka..

A samo prije dvije nedjelje - utakmica sa Đerom u finalu, sala je bila prepuna, hiljade ljudi ostalo je izvan sale, dosta onih koji redovno prate rukometašice. Za tu utakmicu centralna loža je ispražnjena da bi sjeli visoki zvaničnici (kojih naravno nije bilo na utakmici reprezentacije). Bilo je mučno prisustvovati svađi obezbjeđenja sa onima koji su imali ranije kupljene karte za ta mjesta.

Taman pomislite da ljudi vole sport, da će ih ovakav uspjeh rukometašica, vaterpolista i ostalih sportista probuditi da se bave sportom i podrže sport, i amaterski i profesionalni. Pomislite da će roditelji djecu sve više hrabriti da se bave sportom, a ne da uz grickalice satima, bez strasti i cilja rone po kompjuteru... a potom idu u kafić i često upoznaju svijet poročnih posrnuća... I onda se čude roditelji šta se to desi sa njihovom djecom i porodicom... Naravno, po njima, za sve to je kriva država, a ne oni! A i mora biti kriva država kada se u Crnoj Gori sve očekuje od države, a uz to i država sve obećava. Da nije takvog mišljenja o ulozi države da li bi imali situaciju da imamo skoro više članova partija, nego produktivno zaposlenih! Da nije tako zar bi 70% ljudi više željelo da radi u državnoj administraciji za duplo manju platu nego da radi u privatnoj firmi (npr. Splendidu, T-mobileu, crnogorskim bankama, osiguravajućim društvima,...). Zar bi imali brojnu birokratiju da nemamo toliku ljubav prema sigurnom poslu?!.. A "sigurnu sigurnost" vole oni koji nemaju hrabrosti da rizikuju, niti da preuzmu odgovornost sami za sebe, koji krivca uvijek vide izvan sebe, u drugom. Npr. ima li danas „birokratskog stručnjaka“ ili "partijskog analitičara" koji ne zna da je "za sve ovo" kriv liberalizam i slobodno tržište (na stranu što nemaju pojma o tim civilizacijskim

idejama i institucijama). Funkcionalna pamet ili partijska pamet... U svakom slučaju, neka vrsta prilijepljene pameti na praznu glavu.

Naravno na tržištu se treba isprситi svojim znanjem, energijom, idejama, proizvodima... Kao uostalom i u sportu!... Oni koji ne vole tržište - to manje-više isto misle i o sportu! Njima je stran takmičarski, odnosno stvaralačko-kompetitivni duh!

Da li možda možemo dovesti u vezu ljubav građana prema zapošljavanju u državnoj administraciji sa polupraznom salom Sportskog centra na utakmici Crna Gora- Poljska?

Da li birokratska pamet može shvatiti uspjeh pojedinca u sportu, biznisu, nauci, umjetnosti,... Teško!... To nije kreativni, već prije svega poltronski mentalitet, mentalitet koji "gazi" svakog ispod sebe, a klanja se svakom iznad sebe... Osoba koja nije osjetila slast sopstvenog **unutrašnjeg** postignuća teško da može slaviti postignuće i uspjeh drugih, teško da može doživjeti trenutak iskrene radosti. "Izgorelog niko ne zapali!" (**Jesenjin**) Bezživotne osobe teško da mogu shvatiti slast sokova života i slasti i muke životnih izazova, izazova **pobjede poraza** i **izazova podnošenja uspjeha**, kojih su Popovička i Savička toliko imale u životu i kojih će još puno imati, ma kojim poslovima se bavile nakon rukometa. To je njihov karakter - a karakter je sudbina!

Neko će reći, ako je tačna pretpostavka o zagađenosti našeg karaktera, pa zašto smo bili svi tako brojni na finalu, utakmici sa Đerom? Dva su razloga: dobiti kartu za tu utakmicu i biti viđen na utakmici je bila za mnoge stvar prestiža, a ne ljubav prema sportu, pogotovu ako se u glavi zamisli slika ljudi koji sjede u centralnoj loži: "Važno je da me oni vide...". Drugo, bila je opšta euforija - ljudi u nas više reaguju po „Pavlovljevom refleksu“ (reakcija na stimulanse spolja, od drugoga), nego shodno Maslovljevoj hijerarhiji samoaktuelizacije - da motiv izvire iz nas samih, iz našeg duha, da nešto uradimo iz potrebe lične ispunjenosti... Obzirom da su ova dva razloga otpala za utakmicu sa Poljskom, onda nije čudo da je sala bila poluprazna. Čudno je da je i toliko bila puna.

Podgorica, kao glavni grad države se očigledno ubrzano birokratizuje i pretvara u grad sa birokratskim mentalitetom i kafićkom ravnodušnošću. Koliko s jedne strane postaje lijep spolja, moderno dizajniran, čist, toliko se sa druge gubi njen poznati duh oštroumnosti, dosjetki, humora, susjedske solidarnosti... Sve više se osjeća duh nadmene i prazne pameti i snobovštine koji izlazi, prije svega, iz mnogih davno umrlih državnih institucija. ("Đekna je umrla - kad će se kopati, ne znamo.") One nas koštaju materijalno, ali nas mnogo više koštaju kroz ubijanje duha kreacije, hrabrosti, preduzetnosti, duha borbe za novo. A kako je negdje napisao Veber, niko nije sebičan i bezosjećajan kao onaj "s onu stranu stvaranja". Zaista, toliko javnih i partijskih verbalnih poziva na solidarnost i altruizam, a od tih istih verbalista u praksi veće primitivne i mesoždreske sebičnosti teško da „iđe ima ka ođe“... Više poziva na građansku državu, a veće zamjene **patriotizma** i **patriotskog** za nacionalno i kvazinacionalno možda se može još poneđe naći, ali i tu smo u vrhu.

Bojana i Maja su uzdignutog čela napustile "Moraču" i mogu uzdignutog čela uvijek u nju ući!... Nama ostaje gorčina da smo još društvo bez manira, bez duha koji voli i cijeni uspješne i uči od uspješnih, da smo daleko od društva koje je okrenuto uspjehu i koje vjeruje u sebe!

Zato se mora mnogo brže učiti lekcija: poštujući uspjeh drugih, i sam si na stazi uspjeha!